

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira b.b., zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира б.б., зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

Broj: 01-02-03-13-197/13
R: 07-02; 010-02/13

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko distrikta BiH
za period 1. 1. - 31. 12. 2012. godine

Brčko, juli 2013. godine

SADRŽAJ

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
1. UVOD.....	7
2. OPĆI DIO.....	7
3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
4. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANSIJSKOG POSLOVANJA ZA 2011. GODINU.....	10
5. NALAZI I PREPORUKE	10
5.1. <i>RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA</i>	10
5.2. <i>PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆEG BUDŽETA</i>	11
5.2.1. <i>Izdaci za putne troškove.....</i>	12
5.2.2. <i>Izdaci za poljoprivredni materijal.....</i>	12
5.2.3. <i>Izdaci za zbrinjavanje pasa lualica.....</i>	12
5.2.4. <i>Tekući grantovi</i>	13
6. KOMENTAR.....	15
7. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI	17

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira b.b., zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира б.б., зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438

www.revizori-bdbih.ba

ODJELJENJE ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU VLADE BRČKO DISTRIKTA BiH

ŠEFU ODJELJENJA
Dževdetu Šahoviću

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (u daljnjem tekstu: Odjeljenje) za period **1. 1. - 31. 12. 2012.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Šef Odjeljenja je odgovoran za finansijsko poslovanje Odjeljenja i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje nastanka materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju Odjeljenja.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08) i ISSAI revizijskim standardima (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 11/11). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja

Nakon obavljene revizije finansijskog poslovanja, skrećemo pažnju na sljedeće:

- 1. Izdaci za nabavku poljoprivrednog materijala u iznosu od 3.611,83 KM evidentirani su i plaćeni na teret budžeta 2012. godine, a obaveza za iste nastala je u 2011. godini čime je narušeno načelo modifikovane akrualne osnove (tačka 5.2.2. Izvještaja).*
- 2. Izdaci za zbrinjavanje pasa lotalica realizovani su u iznosu od 94.747,50 KM. Tokom 2012. godine nisu preduzimate kontinuirane aktivnosti na ugovaranju i realizaciji usluga o zbrinjavanju pasa lotalica u skladu s odobrenim sredstvima budžeta, Ne može se potvrditi osnovanost isplate izdataka iz razloga što uz ispostavljene fakture za izvršene usluge, nisu sačinjeni polugodišnji izvještaji i zapisnici o izvršenim uslugama, kako je to predviđeno Ugovorom o pružanju usluga (tačka 5.2.3. Izvještaja).*
- 3. Naknade za štete nastale na biljnoj proizvodnji usljed pojave leda i suše u 2011. godini isplaćene su u iznosu 847.783,83 KM, bez kriterija o načinu procjene štete.*
- 4. Izvršena je procjena i obračun šteta na poljoprivrednoj proizvodnji nastalih usljed pojave leda u aprilu i junu 2012. godine, koje su isplaćene u iznosu od 1.151.852,98 KM, bez dokumentovanja činjeničnog stanja na usjevima kako je propisano članom 3 Odluke o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji usljed pojave leda, nije dokumentovan stručni pregled usjeva, zasada i biljaka na osnovu: morfološkog stanja (boja, izgled itd.), stepena polegnuća, općeg stanja usjeva, mehaničkih oštećenja i fenološke faze razvoja biljaka), (tačka 5.2.4. Izvještaja).*
- 5. Odjeljenje nije blagovremeno donijelo Plan naknadne kontrole, kako bi se stvorili uslovi kontinuiranog vršenja nadzora nad ostvarivanjem prava na podsticaje u skladu s odredbama Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2012. godinu (tačka 5.2.4. Izvještaja).*

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju finansijsko poslovanje Odjeljenja u toku **2012.** godine **zbog efekata navoda** datih u kvalifikacijama u prethodnom pasusu, nije bilo usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavne revizorka
Tomo Vozetić, dipl. oec.

Glavne revizorka
Dževida Hodžić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

REZIME DATIH PREPORUKA

Potrebno je uspostaviti sistem internih kontrola nad realizacijom sredstava za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i izdataka za zbrinjavanje pasa lualica.

Potrebno je budžetska sredstva planirati i realizirati u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH, Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2012. godinu i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Brčko distrikta BiH.

Potrebno je budžetska sredstva planirati u skladu s Pravilnikom o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2012. godinu.

Potrebno je odobravanje službenog putovanja u inostranstvo, vršiti u skladu s Odlukom gradonačelnika, o vrsti visini naknada troškova službenog putovanja u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, pravdanje i povrat akontacije vršiti u skladu s Odlukom gradonačelnika, o vrsti visini naknada troškova službenog putovanja u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, nabavku robe vršiti u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH.

Potrebno je, rashode priznavati u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala u skladu s odredbama Pravilnika o računovodstvu Budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je obezbijediti kontinuirano praćenje i izvršenje, po odobrenim pozicijama budžeta od strane Skupštine BDBiH u cilju blagovremenog pokretanja postupka preusmjeravanja sredstava, te njihovog zadržavanja u granicama budžetom odobrenih sredstava u skladu s odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2012. godinu i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Brčko distrikta BiH.

Potrebno je bilo tokom 2012 kontinuirano preduzimati aktivnosti o uslugama zbrinjavanja pasa lualica u skladu s odobrenim sredstvima budžeta,

Potrebno je Ugovor o pružanju usluga zaključivati prije početka aktivnosti na njegovoj realizaciji,

Potrebno je priznavanje izdataka i plaćanje računa, vršiti na osnovu vjerodostojne dokumentacije predviđene odredbama Ugovora o pružanju usluga.

Potrebno je Pravilnik o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji donijeti u roku propisanom Zakonom o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, prije procjene šteta uzrokovanih elementarnim nepogodama, donijeti akt kojim bi bili regulisani kriteriji i način procjene istih.

Potrebno je, procjenu nastale štete od leda vršiti u skladu s Odlukom o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji usljed pojave leda.

Potrebno je, blagovremeno donijeti Plan naknadne kontrole kako bi se stvorili uslovi kontinuiranog vršenja nadzora nad ostvarivanjem prava na podsticaje, u skladu s odredbama Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠTAJA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA ODJELJENJA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU BRČKO DISTRIKTA BiH ZA 2012. GODINU

1. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za **2012.** godinu na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08). Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH sedmi put vrši reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja, te ima prethodno iskustvo s klijentom.

2. OPĆI DIO

Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, kao sastavni dio javne uprave, osnovano je u skladu sa Statutom Brčko distrikta BiH i Zakonom o javnoj upravi Brčko distrikta BiH, te Organizacionim planom Vlade Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Organizacionim planom).

Odjeljenje izvršava stručne, administrativne i druge poslove iz nadležnosti Vlade Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Vlade) koji se odnose na:

- provođenje zakona i propisa nadležnih organa i institucija BiH i Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Distrikta) iz oblasti poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede pod nadzorom i uputstvima gradonačelnika,
- poljoprivredu, šumarstvo i uzgoj životinja, razvoj, zaštitu i efektivno korištenje šumskog i poljoprivrednog fonda i uzgoja životinja,
- agroindustriju,
- veterinarsku djelatnost i veterinarsku javnu službu,
- zaštitu i unapređenje šuma,
- predlaganje politike investicionog razvoja i politike cijena u oblasti poljoprivrede i šumarstva,
- tržišne intervencije i rezerve u oblasti poljoprivrede,
- ruralni razvoj,
- ostale dužnosti iz nadležnosti ovog odjeljenja u skladu sa zakonom i propisima BiH i Skupštine ili dužnosti naložene od gradonačelnika Distrikta.

Za izvršavanje poslova iz nadležnosti ovog odjeljenja, na način propisan članom 2 Organizacionog plana, utvrđena su sljedeća pododjeljenja:

1. Pododjeljenje za poljoprivredu,
2. Pododjeljenje za šumarstvo i vodoprivredu,
3. Pododjeljenje za veterinarstvo,
4. Pododjeljenje za analizu i administrativnu podršku.

Pododjeljenje za poljoprivredu nadležno je za:

- razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva na području Distrikta,
- pružanje savjetodavnih usluga iz oblasti poljoprivrede i stočarstva;
- stvaranje uslova u Distriktu za postprivatizaciono investiranje;
- povezivanje primarne poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije u Distriktu.

Pododjeljenje za šumarstvo i vodoprivredu nadležno je za:

- sprovođenje zakonskih propisa iz oblasti šumarstva, lovstva, a u cilju racionalnog korištenja i zaštite postojećeg šumskog fonda, racionalnog korištenja i zaštite lovišta;
- donošenje planova i programa, te implementacija odobrenih projekata iz oblasti šumarstva, lovstva i vodoprivrede, te koordinacija s međunarodnim organizacijama koje finansiraju projekte iz navedenih oblasti u nadležnosti odjela;
- sprovođenje upravnog postupka u skladu sa zakonom i zakonskim propisima iz oblasti šumarstva, lovstva i vodoprivrede;
- čuvanje i zaštita šumskog fonda kroz organizovani rad čuvarske službe,
- izrada godišnjeg plana gazdovanja šumama i planova i programa za proširenu reprodukciju šuma;
- obavljanje normativno-pravnih, studijsko-analičkih, upravno-nadzornih poslova i poslova stručnog nadzora koji se odnosi na režim voda, upotrebu i korištenje voda, zaštitu voda, hidromelioraciju, zaštitu od voda;
- upravljanje, održavanje, planiranje, praćenje, te ubiranje sredstava vodnog doprinosa i
- finansiranje vodoprivrednih objekata.

Pododjeljenje za veterinarstvo nadležno je za:

- publikovanje veterinarskih certifikata, uputstava i potvrda;
- veterinarske preglede proizvoda, sirovina prehrambenih proizvoda i njihovo obilježavanje, kao i veterinarske preglede stočne hrane, vode za napajanje životinja i otpadaka u proizvodnji, skladištenju i prometu radi obezbjeđivanja zdravstvene ispravnosti;
- praćenje i kontrolu trgovine i upotrebe lijekova u veterinarskoj medicini;
- kontrolu efikasnosti i štetnosti lijekova;
- kontrolu zdravstvene ispravnosti prehrambenih proizvoda, otpadaka i stočne hrane, životinjskog sjemena, jajnih ćelija i embrija, kao i vode za napajanje životinja;
- vođenje registra životinja i objekata na regionalnom i nacionalnom nivou u skladu s propisima;
- osposobljavanje jedinica za prvu veterinarsku pomoć civilne zaštite;
- obezbjeđivanje izvođenja kontrole imunosti;
- obezbjeđivanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija u prehrambenim proizvodima;
- obezbjeđivanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija kod životinja i stočne hrane;
- uvođenje i razvijanje informacionog sistema u veterinarstvu BiH.

Pododjeljenje za analizu i administrativnu podršku nadležno je za:

- izradu planova za ruralni razvoj sela koji odražavaju potrebe i aspiracije lokalnog stanovništva u skladu s prirodnim bazom resursa;
- koordinaciju razvoja pomenutih planova od strane Vlade, nevladinih organizacija i donatora (što će koristiti kao osnova mikro-kreditnih linija pogodnih za razvoj malih preduzeća u ruralnim područjima);

- Odabiranje pilot projekata za implementaciju na osnovu ocjene ekonomskog i socijalnog efekta koje bi oni mogli imati. Ovi projekti će obuhvatiti sheme bitne za cijelu a pogotovu ruralnu zajednicu;
- Kreiranje mjera koje mogu dovesti do povećanja zaposlenosti u nepoljoprivrednim djelatnostima u ruralnim područjima uključujući ovdje male sheme za započinjanje biznisa;
- provođenje aktivnosti upravljanja i koordinaciju projekata u Odjeljenju;
- implementaciju projekata EU iz oblasti robnih i novčanih kredita;
- monitoring kredita i projekata;
- podršku obezbjeđenju ruralnih kredita;
- koordinaciju entitetskih, povezanih projektnih inicijativa.

Radom Odjeljenja rukovodi šef Odjeljenja, koji je zadužen je za zakonito, efikasno, blagovremeno i ekonomično izvršavanje svih poslova iz nadležnosti Odjeljenja, kao i efikasno rukovođenje, sistematsko unapređivanje rada, saradnju s drugim organima i informisanje javnosti. Pododjeljenjima rukovode šefovi pododjeljenja, koji vrše verifikaciju kvantiteta i kvaliteta obavljenih poslova izvršilaca u Pododjeljenju, te pružaju pomoć šefu Odjeljenja u rukovođenju pojedinim oblastima ili područjima rada.

Organizacionim planom su predviđena **64** zaposlenika, dok je na dan 31. 12. 2012. godine u Odjeljenju bio **61 zaposlenik**, što znači da su tri pozicije bile upražnjene.

3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje za 2012. godinu, u dijelu planiranja i izvršenja izdataka-rashoda tekućeg budžeta i budžeta kapitalnih potreba, ocjena sistema internih kontrola, kao i usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Odjeljenja je da omogući revizoru da na osnovu prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome da li je finansijsko poslovanje, obavljeno u skladu s cjelokupnom zakonskom važećom regulativom Brčko distrikta BiH, kao i planiranim pozicijama budžeta. Pored toga revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu da li su poduzete sve mjere za namjensko trošenje budžetskih sredstava za svrhe za koje je dato ovlaštenje donošenjem budžeta, te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

Revizija informiše javnost, nadležne organe i institucije o nalazima i preporukama, pravovremenim i javnim objavljivanjem revizorskog izvještaja.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije.

S obzirom da se revizija **obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna** ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

4. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANSIJSKOG POSLOVANJA ZA 2011. GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskog poslovanja Odjeljenja za **2012.** godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnoj reviziji ističemo da nisu implementirane sljedeće preporuke, koje se odnose na:

- poduzimanje aktivnosti na dopuni Pravilnika o internim procedurama i postupcima za prijem i obradu zahtjeva za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji u dijelu preciznog definisanja načina i procedure vršenja kontrole kompletne dokumentacije na osnovu koje se vrši isplata,
- usaglašavanja podzakonskih akata u dijelu regulisanja sankcija o uočenim nepravilnostima po izvršenoj naknadnoj kontroli,
- preciznije planiranje pozicija tekućeg budžeta u skladu s postavljenim ciljevima i zadacima,
- stvaranje i unapređenje komercijalne poljoprivredne proizvodnje u smislu dokumentovanja namjene podsticaja i njegovih efekata.

Ostale preporuke, date u Izvještaju o reviziji finansijskog poslovanja Odjeljenja za period 1. 1. - 31. 12. 2011. godine, su implementirane.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem interne kontrole, koji je odgovornost menadžmenta. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih i ostalih propisa.

Organizacionim planom Odjeljenja utvrđena je unutarnja organizacija, djelokrug organizacionih jedinica, sistematizacija radnih mjesta, opis poslova i zadataka po radnim mjestima.

Nakon provedene revizije finansijskog poslovanja za 2012. godinu utvrdili smo, da su interne kontrole nezadovoljavajuće u dijelu: preciznog planiranja tekućeg budžeta na osnovu postavljenih ciljeva i zadataka predviđenih Programom rada, uspostavljanja odgovarajuće kontrole nad korištenjem sredstava za putne troškove u smislu potpisivanja Odluke o službenom putovanju u inostranstvo od strane nenadležnog lica i pravdanja akontacija za službeno putovanje u skladu s Odlukom o vrsti i visini naknada troškova službenog putovanja u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Također utvrdili smo, da interne kontrole nisu funkcionisale kod realizacije izdataka za poljoprivredni materijal u dijelu nedosljedne primjene Zakona o javnim nabavkama BiH, jer su nabavke vršene prije okončanja postupka odabira najpovoljnijeg dobavljača, te priznavanja izdataka u skladu s načelom modifikovane akrealne osnove. Također nisu uspostavljene interne kontrole nad izdacima za zbrinjavanje pasa lutilica, jer su isti priznavani bez adekvatne dokumentacije predviđene Ugovorom.

Nije blagovremeno donesen Pravilnik o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2012. godinu, kao pretpostavka uspješne realizacije sredstava za podsticaje.

Izvršene su isplate naknade štete pruzrokovane sušom i ledom 2011. godine a da pri tom nije donesen akt kojim bi bio regulisan način i kriteriji za procjenu štete.

Nije dosljedno primijenjena Odluka o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji usljed pojave leda (april i juni 2012. godine), u dijelu utvrđivanja stanja usjeva nakon štete izazvane ledom.

Nije vršen kontinuiran nadzor nad realizacijom podsticaja od strane komisije za naknadnu kontrolu podsticaja u dijelu kontrole prijema zahtjeva, obrade zahtjeva, isplate novčanih sredstava i arhiviranja završenih predmeta.

Nije vršen nadzor nad izdacima za zbrinjavanje pasa lualica u smislu potvrđivanja fakturisanih usluga.

Potrebno je uspostaviti sistem internih kontrola nad realizacijom sredstava za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i izdataka za zbrinjavanje pasa lualica.

5.2. Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta

Tekući izdaci Odjeljenja za 2012. godinu planirani su u iznosu od **12.241.751,09** KM, a realizovani u iznosu od **11.496.548,31** KM ili **93,91%**, što je prikazano u tabeli broj 1, koja je u prilogu izvještaja.

Izdaci za materijal i usluge planirani su u iznosu od 1.697.897,00 KM, a realizovani u iznosu od 1.076.460,33 KM ili 63,40%.

U okviru izdataka za materijal i usluge, planirani su izdaci za usluge zbrinjavanje pasa lualica u iznosu od **90.000,00** KM, a realizovani su u iznosu od **94.747,50** KM ili **105,28%**, zaključujemo da je na navedenoj **analitičkoj** poziciji izvršeno prekoračenje budžetom odobrenih sredstava u iznosu od **4.747,50** KM. Uvidom u dokumentaciju ustanovili smo da prethodno nije izvršena unutrašnja preraspodjela odobrenih budžetskih sredstava. Naprijed navedeno ukazuje na činjenicu da se Odjeljenje prilikom realizacije sredstava, nije pridržavalo planiranog i odobrenog budžeta Brčko distrikta BiH za 2012. godinu, niti je dalo detaljno obrazloženje uzroka odstupanja, što je u suprotnosti s članom 28 stavom 2 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, članom 6 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2012. godinu i članom 21 stavom 2 Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Brčko distriktu BiH.

Također u okviru izdataka za materijal i usluge, realizovani su izdaci za energiju sa **52,30%**, izdaci za tekuće održavanje sa **28,19%** i izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa sa **49,91%**. Nizak procent realizacije navedenih izdataka imao je za posljedicu da su planirana sredstva ostala neutrošena u iznosu od **582.037,46** KM. Naprijed navedeno upućuje na neprecizno planiranje i praćenje izvršenja izdataka tekućeg budžeta, što je u suprotnosti s članovima 2, 4 i 5 Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH i člana 4 stava 3 i člana 10 stava 2 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2012. godinu.

Potrebno je budžetska sredstva planirati i realizirati u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH, Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2012. godinu i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je budžetska sredstva planirati u skladu s Pravilnikom o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2012. godinu.

5.2.1. Izdaci za putne troškove

Putni troškovi planirani su u iznosu od **12.200,00 KM**, a realizovani **9.867,07 KM** ili **80,88%**. U okviru navedenih realizovanih sredstava, za dnevnice po službenom putovanju u inostranstvo izvršena je isplata u iznosu od **1.885,00 KM**. Uvidom u putne naloge i Odluke o odobravanju službenog putovanja u inostranstvo uočili smo, da je šef Odjeljenja vršio odobravanje službenog putovanja u inostranstvo, a što je bila obaveza gradonačelnika u skladu s odredbama člana 3 stava 5 Odluke gradonačelnika, o vrsti visini naknada troškova službenog putovanja u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, broj: 02-000115/12 od 17. 2. 2012. godine. Pored navedenog također smo utvrdili, da je za izdatke (dnevnice za službeno putovanje i smještaj) uposlenicima Odjeljenja vršena isplata akontacija u iznosu od 1.000,00 KM, a da su povratu primljene neutrošene akontacije vršeni **nakon roka sačinjavanja izvještaja o službenom putovanju** koji je predviđen članom 9 Odluke gradonačelnika, o vrsti visini naknada troškova službenog putovanja u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, broj: 02-000029/12 od 25. 1. 2012. godine.

Potrebno je odobravanje službenog putovanja u inostranstvo, vršiti u skladu s Odlukom gradonačelnika, o vrsti visini naknada troškova službenog putovanja u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, pravdanje i povrat akontacije vršiti u skladu s Odlukom gradonačelnika, o vrsti visini naknada troškova službenog putovanja u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

5.2.2. Izdaci za poljoprivredni materijal

Izdaci za poljoprivredni materijal planirani su u iznosu od **115.000,00 KM**, a realizovani **103.967,10 KM** ili **90,40%**. Za nabavku poljoprivrednog materijala, u iznosu od **14.239,60 KM**, proveden je konkurentski postupak uz objavu obavještenja, s odabranim dobavljačem zaključen je Ugovor o sukcesivnoj nabavci, broj: 13-000383/12-1 od 14. 5. 2012. godine. U postupku revizije utvrdili smo, da je nabavka izvršena **3. 4. 2012.** godine u iznosu od **2.697,20 KM**, tj. prije okončanja postupka nabavke dodjelom ugovora, što je suprotno članu 45 Zakona o javnim nabavkama BiH.

Pored navedenog utvrdili smo, da su na teret **2012.** godine **evidentirani i plaćeni izdaci** za poljoprivredni materijal u iznosu od **3.611,83 KM za koje je obaveza nastala u 2011. godini**, tj. narušeno je načelo modifikovane akrealne osnove, što je suprotno odredbama člana 15 tačke 3) Pravilnika o računovodstvu Budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, nabavku robe vršiti u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH.

Potrebno je, rashode priznavati u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala u skladu s odredbama Pravilnika o računovodstvu Budžeta Brčko distrikta BiH.

5.2.3. Izdaci za zbrinjavanje pasa lualica

Izdaci za usluge zbrinjavanja pasa lualica planirani su u iznosu od **90.000,00 KM**, a realizovani su u iznosu od **94.747,50 KM** ili **105,28%**. Zaključujemo da je na navedenoj poziciji izdataka izvršeno prekoračenje budžetom odobrenih sredstava, tj. Odjeljenje nije vršilo praćenje izvršenja sredstava za ove namjene, kako je to odobreno od strane Skupštine BDBiH, a sve u cilju blagovremenog pokretanja

postupka, preusmjeravanja sredstava, što je suprotno odredbama člana 28 stava 2) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, člana 6 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2012. godinu i člana 21 stava 2 Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je obezbijediti kontinuirano praćenje i izvršenje, po odobrenim pozicijama budžeta od strane Skupštine BDBiH u cilju blagovremenog pokretanja postupka preusmjeravanja sredstava, te njihovog zadržavanja u granicama budžetom odobrenih sredstava u skladu s odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2012. godinu i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Brčko distriktu BiH.

Usluge zbrinjavanja pasa lotalica, vršene su na osnovu Ugovora o pružanju usluga broj: 23-000342/12 od **31. 12. 2012. godine**, zaključenog između Brčko distrikta BiH (korisnik usluga Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu) i JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH (davalac usluga). Odredbama člana 5 Ugovora **davalac usluga** je obavezan sačiniti polugodišnje izvještaje o izvršenim uslugama, koji mora biti ovjeren i potpisan od strane predstavnika davaoca i korisnika usluga. Također odredbama člana 6 pomenutog Ugovora, predviđeno je da **korisnik usluge** imenuje nadzorni organ koji će utvrditi količinu i kvalitet izvršenih usluga i o tome sačiniti zapisnik.

Uvidom u dokumentaciju (**račun broj: 22268 od 31. 12. 2012. godine** na iznos od **22.462,50 KM** i račun **broj: 22271 od 31. 12. 2012. godine**, na iznos od **72.285,00 KM**) uočili smo, da je korisnik usluge izvršio davaocu usluga plaćanje navedenih računa, **isti dan kada je i zaključio ugovor**. S obzirom da je zaključen ugovor **isti dan** i usluga plaćena **isti dan**, nismo se mogli uvjeriti da je Odjeljenje tokom 2012. godine kontinuirano pratilo aktivnosti na zbrinjavanju pasa lotalica. Izvršeno je plaćanje računa bez zapisnika koji bi trebao upućivati na izvršenu uslugu u količini i kvalitetu izvršenih usluga.

Potrebno je bilo tokom 2012. kontinuirano preduzimati aktivnosti o uslugama zbrinjavanja pasa lotalica u skladu s odobrenim sredstvima budžeta.

Potrebno je Ugovor o pružanju usluga zaključivati prije početka aktivnosti na njegovoj realizaciji.

Potrebno je priznavanje izdataka i plaćanje računa, vršiti na osnovu vjerodostojne dokumentacije predviđene odredbama Ugovora o pružanju usluga.

5.2.4. Tekući grantovi

Tekući grantovi Odjeljenja za 2012. godinu su planirani u iznosu od **9.082.500,00 KM**, a ostvareni **9.028.990,79 KM** ili 99,41%. Utrošena sredstva se odnose na podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i naknade šteta od leda i suše.

Sredstva za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji realizovana su na osnovu Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2012. godinu. Odredbama člana 20 Zakona o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji Brčko distrikta BiH, regulisano je da se navedeni Pravilnik donosi u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta. Revizijom smo utvrdili, da je Pravilnik donesen 15. 6. 2012. godine, to jest sa **zakašnjenjem od 75 dana**, što je suprotno odredbama Zakona o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji.

Potrebno je Pravilnik o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji donijeti u roku propisanom Zakonom o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji Brčko distrikta BiH.

Skupština Brčko distrikta BiH na 70. redovnoj sjednici, održanoj 25. 7. 2012. godine donijela je Odluku o usvajanju amandmana na budžet Brčko distrikta za 2012. godinu, navedenom Odlukom Odjeljenju su odobrena sredstva u iznosu od **2.000.000,00 KM** za naknadu šteta nastalih nad poljoprivrednim kulturama prouzrokovanih sušom i ledom u 2011. godini i ledom u aprilu i junu 2012. godine. Nakon usvajanja amandmana na budžet, Vlada Odlukom, broj: 05-001214/12 od 4. 10. 2012. godine, na prijedlog Odjeljenja usvaja Program utroška sredstava na ime naknada šteta nastalih nad poljoprivrednim kulturama prouzrokovanih sušom i ledom u 2011. godini i ledom u aprilu i junu 2012. godine. Od strane komisija za procjenu šteta utvrđene su ukupne štete u iznosu od **8.938.921,78 KM**. Uzimajući u obzir iznos sredstava odobrenih Odlukom o usvajanju amandmana, od ukupno procijenjene i obračunate štete bilo je moguće isplatiti 22,37% i to za štete kako slijedi:

Elementarne nepogode	Ukupno procijenjena i obračunata šteta	Realizovano 22,37%
1. Suša 2011. godine	2.785.462,40 KM	619.060,64 KM
2. Led 2011. godine	1.004.362,49 KM	225.926,79 KM
3. Led april 2012. godine	2.098.920,86 KM	469.910,41 KM
4. Led juni 2012. godine	3.050.176,03 KM	677.065,31 KM
Ukupno	8.938.921,78 KM	1.991.963,15 KM

Za naknadu šteta od elementarnih nepogoda uzrokovanih sušom u 2011. godini realizovana su sredstva u iznosu od **619.060,64 KM**. Šef Odjeljenja je, Odlukom broj: 23-000542/11 i od 25. 8. 2011. godine, imenovao komisiju za procjenu štete uzrokovane sušom 2011. godine. U postupku revizije utvrdili smo, da je komisija sačinila zapisnike o procjeni štete, **bez prethodno donesenog akta o kriterijima i načinu procjene štete** nastale usljed suše.

Realizovana sredstva za naknadu šteta od elementarnih nepogoda uzrokovanih ledom u junu 2011. godine iznose **225.926,79 KM**. Šef Odjeljenja je, Odlukom broj: 23-000542/11 od 14.07.2011. godine, imenovao komisiju za procjenu štete uzrokovane ledom u junu 2011. godine. Takođe u postupku revizije smo utvrdili, da je komisija sačinila zapisnike o procjeni štete, **bez prethodno donesenog akta o kriterijima i načinu procjene štete** nastale usljed pojave leda.

Potrebno je, prije procjene šteta uzrokovanih elementarnim nepogodama, donijeti akt kojim bi bili regulisani kriteriji i način procjene istih.

Realizovana sredstva za naknadu šteta od elementarnih nepogoda uzrokovanih ledom u aprilu i junu 2012. godine iznose **1.146.975,72 KM**.

Komisija je bila u obavezi da na osnovu **utvrđenog činjeničnog stanja u stručnom pregledu izradi izvještaj o procjeni nastale štete, koji sadrži naziv oštećene poljoprivredne kulture, katastarsku česticu, jedinicu mjere, postotak oštećenja i ostale potrebne podatke.**

Pojedinačne isplate naknada za štete vršene su na osnovu izvještaja Komisije za procjenu štete imenovane odlukom šefa Odjeljenja, Odlukom broj: 23-001294/12 od 13. 7. 2012. godine.

Uvidom u izvještaje o procjeni štete nastale na biljnoj proizvodnji, usljed pojave leda, utvrdili smo, da je konstatovan procent oštećenja po kulturama, **bez činjeničnog stanja**. Navedeni procent **oštećenja nije dokumentovan po stručnoj metodologiji**, i to: **procent mehaničkog oštećenja, boja i izgled usjeva, stepen polegnuća usjeva izazvanih ledom i fenološki razvoj biljaka**. Prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja revizorskom timu nije predložen bilo kakav dokaz o nastaloj šteti (fotografski snimci usjeva ili dr.) kulture kojim bi bilo dokumentovano stanje usjeva odnosno **mehaničko oštećenje poljoprivredne kulture**. Osim navedenog zapisnici ne sadrže fenofaze u kojoj su se kulture nalazile (nicanje, rast i zrioba). Fenofaze su značajne, **jer su štete, odnosno procent oštećenja različit u zavisnosti od razvojne faze u kojoj se kultura nalazila**. Također, **određivanje fenofaza je značajno s aspekta namjene korištenja sredstava, odnosno pravilno određivanje procenta oštećene poljoprivredne kulture određuje i pravilno utvrđivanje visine isplaćenih sredstava po korisniku**.

Ovakvim načinom rada Odjeljenje nije dosljedno ispoštovalo donesene kriterije o procjeni štete izazvane ledom, kako je to propisano odredbama člana 3 Odluke o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji usljed pojave leda. Nadalje, smatramo da Odjeljenje nepoštivanjem gore navedenih pravila i usvojenih kriterija nije **moglo dati dovoljno uvjerenja naknadnim internim kontrolama da su parametri za obračun štete po korisniku utvrđivani na objektivni način**.

Potrebno je, procjenu nastale štete od leda vršiti u skladu s Odlukom o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji usljed pojave leda.

Grantovi pojedincima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji realizovani su u iznosu od 7.013.818,85 KM. Odredbama člana 15 Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2012. godinu, regulisano je da šef Odjeljenja imenuje komisiju za internu kontrolu koja će **kontinuirano vršiti nadzor** nad realizacijom podsticajnih mjera. Kontinuiran nadzor obuhvata: naknadnu kontrolu prijema zahtijeva za ostvarenje prava na podsticaj, naknadnu kontrolu rada komisije za podsticaje, naknadnu kontrolu obrade zahtijeva koja podrazumijeva kompletnosti dokumentacije na osnovu koje je utvrđeno ostvarivanje prava na podsticaj, naknadnu kontrolu isplate novčanih sredstava, naknadnu kontrolu arhiviranja završenih predmeta i ispunjenost kriterija propisanih Pravilnikom. Komisija za internu kontrolu, vršila je nadzor na osnovu godišnjeg Plana interne kontrole za 2012. godinu koji je donesen **5. 10. 2012.** godine, tj. sa **značajnim zakašnjenjem**. Uvidom u izvještaje o radu komisije za internu kontrolu utvrdili smo, da je kasno donošenje Plana naknadne kontrole uzrokovalo da komisija **nije vršila nadzor** nad ostvarivanjem **prava na podsticaje** u dijelu: prijema zahtijeva, obrade zahtijeva, isplate novčanih sredstava i arhiviranja završenih predmeta, što je suprotno odredbama člana 15 gore navedenog Pravilnika. Zbog nedostatka plana interne kontrole značajan dio budžetskih sredstava namijenjen za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji realizovan je bez interne kontrole tj: provjere činjeničnog stanja na terenu, odnosno nisu vršene provjere prijavljenih podataka iz prijave za podsticaj.

Potrebno je, blagovremeno donijeti Plan naknadne kontrole kako bi se stvorili uslovi kontinuiranog vršenja nadzora nad ostvarivanjem prava na podsticaje, u skladu s odredbama Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji.

6. Komentar

Odjeljenju za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu je uručen Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31. 12. 2012. godine, broj: 01-02-03-13-111/13, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i primjedbi na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Odjeljenje se očitovalo dopisom broj: 05-00747/13 od 23. 5.2013. godine, uz očitovanje Odjeljenje je za određeni broj nalaza dalo obrazloženja i primjedbe ali nije dostavilo dodatnu dokumentaciju, koja bi uticala na izmjenu nalaza u Izvještaju.

Tim za reviziju:

1. Avdija Bašić, dipl. oec.

2. Began Čaušević, dipl. oec.

6. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI

Struktura planiranih i izvršenih tekućih izdataka za 2012. godinu, prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela broj 1

Ekonom. kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani tekući budžet za 2012. god.	Virmanizac. i amandmani	Konačan plan tekućeg budžeta za 2012. godinu	Izvršenje tekućeg budžeta	Proc. izvršenja %	Raspoloživo
1	2	3	4	5	6	7	8 (5-6)
	Ukupno plate, naknade i doprinosi	1.455.254,09	6.100,00	1.461.354,09	1.391.097,19	95,12	70.256,90
611100	Bruto plate	1.396.398,17	0,00	1.396.398,17	1.347.087,51	96,47	49.310,66
611200	Naknade troškova zaposlenih	3.000,00	6.100,00	9.100,00	6.077,50	66,79	3.022,50
612100	Doprinos na teret poslodavca	55.855,92	0,00	55.855,92	37.932,18	67,91	17.923,74
613000	Izdaci za materijal i usluge	1.705.897,00	-8.000,00	1.697.897,00	1.076.460,33	63,40	621.436,67
613100	Putni troškovi	8.200,00	4.000,00	12.200,00	9.867,07	80,88	2.332,93
613200	Izdaci za energiju	49.000,00	3.000,00	52.000,00	27.241,11	52,39	24.758,89
613300	Izdaci za komun. usluge	17.400,00	13.500,00	30.900,00	30.261,60	97,93	638,40
613400	Nabavka materijala	120.297,00	12.000,00	132.297,00	128.382,74	97,04	3.914,26
613500	Izdaci za usl. prev. i goriva	35.700,00	12.500,00	48.200,00	46.459,51	96,39	1.740,49
613600	Unajmljivanje skladišnog prostora	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	0,00	1.000,00
613700	Izdaci za tekuće održavanje	779.000,00	-8.000,00	771.000,00	217.377,84	28,19	553.622,16
613800	Izdaci osigur., bank. usluge i usl. platnog prometa	7.300,00	0,00	7.300,00	3.643,59	49,91	3.656,41
613900	Ugovorene usluge	688.000,00	-45.000,00	643.000,00	613.226,87	95,37	29.773,13
614000	Tekući grantovi	7.074.500,00	2.008.000,00	9.082.500,00	9.028.990,79	99,41	53.509,21
614200	Grantovi pojedincima	7.074.500,00	2.008.000,00	9.082.500,00	9.028.990,79	99,41	53.509,21
614300	Grantovi neprofitnim org.	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Ukupan TEKUĆI budžet	10.235.651,09	2.006.100,00	12.241.751,09	11.496.548,31	93,91	745.202,78

Budžet kapitalnih potreba

Tabela br. 2

God.	Raspoloživa sredstva kap. budžeta na dan 1.1.2012. godine.	Planirani Kapitalni budžet po godinama	Izvršenje kapitalnog budžeta do 1.1.2012. godine	Izvršenje u 2012. godini	Izvršeno na dan 31.12.2012. godine	Neurošena sredstva na dan 31.12.2012	% izvršenja
1	2	3	4	5	6	7	8
2010.	122.950,00	140.500,00	17.550,00	90.957,81	108.507,81	31.992,19	77,23
2011.	1.385.056,77	1.877.511,16	492454,39	393.383,71	885.838,10	991.673,06	47,18
2012.	0,00	1.178.000,00	0,00	136.675,20	136.675,20	1.041.324,80	11,60
	1.508.006,77	3.196.011,16	510.004,39	621.016,72	1.131.021,11	2.064.990,05	35,39